

BZHIK.IR
گروه آموزشی بژیک

نسخه جدید

ویژه شب امتحان

نکات مهم

خلاصه

خلاصه درس حقوق بشر در اسلام

اسلام و حقوق بشر

بر اساس کتاب «دوره مقدماتی» | منبع اصلی: نشر مجد (دکتر موسی عاکفی)

مناسب برای //

حقوق و سایر رشته‌های مرتبط

نویسنده //

تیم تالیف بژیک

نوع فایل //

خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

کیفیت //

تضمین ۱۰۰٪ مطالب

۳

ساعت مطالعه

۱۰۰٪

پوشش نکات

۳۳

صفحه مفید

گام نخست: کلیات (اقدامات ملل متحد و مفاهیم حقوق بشر)

پیش درآمد

- ✓ اسناد متعددی با رویکرد تاریخی، به منظور بررسی زمان، مکان و نخستین استفاده از اصطلاح حقوق بشر تدوین شده‌اند.
- ✓ روند تاریخی پیدایش و تکامل اسناد حقوق بشری به شرح زیر است:
  - این روند از کد حمورابی، منشور کوروش و منشور مدینه النبی آغاز می‌شود.
  - سپس در مسیر تاریخ تا مگنا کارتا و اعلامیه حقوق شهروندی فرانسه ادامه می‌یابد.
  - در نهایت، اعلامیه جهانی حقوق بشر سرآغاز دور جدیدی از اسناد مدرن حقوق بشر محسوب می‌شود.
- ✓ مفهوم و ارزش حقوق انسان، پیش از شکل‌گیری این ادبیات متفاوت، در فرهنگ‌ها و تمدن‌های بشری مورد توجه بوده است.
- ✓ اصطلاح حقوق بشر نسبتاً جدید بوده و معادل‌های تاریخی آن شامل «حقوق انسان» و «اعلامیه حقوق بشر و شهروندی فرانسه» است.
- ✓ حقوق بشر مسئله اصلی کشورها و جوامع امروز است که از رویکردهای فلسفی و جامعه‌شناختی تاثیر پذیرفته است.
- ✓ چالش‌های اساسی در این حوزه شامل تعریف دقیق حقوق بشر، مبنا و منشا پیدایش، و ارتباط آن با حاکمیت کشورها است.
- ✓ این چالش‌ها ثابت نیستند، بلکه بر اساس تنوع فرهنگی، ایدئولوژیکی و سیاسی جوامع مختلف، تغییر می‌کنند.
- ✓ در دوران معاصر، اولین اصول حقوق بشر در قالب اعلامیه جهانی و بدون حتی یک رای مخالف در مجمع عمومی تصویب شد.
- ✓ کشورهای اسلامی در سال ۱۹۴۸ به این اعلامیه رای مثبت دادند، در حالی که عربستان رای ممتنع داد و نماینده ایران غایب بود.
- ✓ ایران پس از انقلاب اسلامی نیز برخی اسناد حقوق بشری، مانند کنوانسیون حقوق کودک و حقوق کم‌توانان را پذیرفته است.
- ✓ اعلامیه جهانی به عنوان سنگ بنای عصر جدید، توسط مجمع عمومی در پاریس تصویب و تاکنون به صدها زبان ترجمه شده است.

گفتار نخست: اقدامات ملل متحد و تقویت حقوق بشر

✓ تلاش‌های سازمان ملل در تقویت حقوق بشر را می‌توان در تشکیل کمیسیون مربوطه و برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی جستجو کرد.

منشور قبل از اعلامیه

✓ نفس منشور ملل متحد تلاش کرده است تا اهمیت حقوق بشر در روابط بین‌المللی را پیش از تدوین اعلامیه جهانی گوشزد کند.

✓ مقدمه منشور بر حفظ حقوق مساوی، کرامت ابناء بشر، ارتقای شرایط زندگی اجتماعی و حفظ نسل‌های آینده از جنگ تاکید دارد.

✓ رعایت حقوق بشر از شرایط اساسی ایجاد روابط دوستانه بین‌المللی است و نقض آن جایگاه کشورها را متزلزل می‌کند.

✓ تشویق و احترام به حقوق بشر، طبق ماده ۷۶، زمینه‌ساز همکاری بین‌المللی بدون هیچ‌گونه تبعیض نژادی، جنسیتی و مذهبی است.

✓ صرف عضویت در سازمان ملل به معنای لزوم پایبندی به اصول بنیادین حقوق بشر است، هرچند منشور جزئیات تخصصی را نداشت.

✓ بر اساس ماده ۱۳ منشور، مجمع عمومی وظیفه ترویج همکاری‌های بین‌المللی جهت کمک به تحقق آزادی‌های اساسی را بر عهده دارد.

کمیسیون حقوق بشر

کمیسیون حقوق بشر یک «نهاد منشور محور» است که بر اساس منشور ملل متحد تاسیس یافته و مشروعیت خود را مستقیماً از مقررات حقوق بشری آن به دست می‌آورد.

✓ این نهاد تحت پوشش دفتر کمیساریای عالی قرار دارد و طیف وسیعی از مسائل و مخاطبین بین‌المللی را در بر می‌گیرد.

✓ ماده ۶۸ منشور، تاسیس این کمیسیون خاص را زیر نظر شورای اقتصادی و اجتماعی (اکوساک) برای حفظ صلح تکلیف کرده است.

✓ این کمیسیون در سال ۱۹۴۶ تاسیس شد و به عنوان مهمترین ارگان قانون‌گذاری و تدوین نرمل‌های جدید بین‌المللی شناخته می‌شود.

✓ کمیسیون تریبونی برای انعکاس صدای دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی است که در طول زمان فعالیت‌های